

Advies van het Strategisch Beraad Ondernijning (SBO)
inzake de besteding structurele en incidentele middelen
ondernijning.

Besluit van het SBO 31 oktober 2018

Inhoud

Algemeen deel	2
Incidentele middelen	2
Structurele middelen.....	5
Deel regionale versterkingsplannen	7
Noord-Nederland.....	8
Oost-Nederland.....	10
Brabant-Zeeland (regio's Zeeland West-Brabant en Oost-Brabant).....	12
Midden-Nederland.....	14
Limburg	16
Den Haag.....	18
Noord-Holland	20
Rotterdam	22
Amsterdam-Amstelland	24
Gecoördineerd plan landelijke partners	26
Raad voor de rechtspraak.....	29
De belastingdienst	30
Politie	31
Aanjaagteam aanpak ondernijning.....	32
Wetgevingsprogramma JenV	33
Conclusie	34

Algemeen deel

Inleiding

U heeft het Strategisch Beraad Ondernijning (SBO) gevraagd om te adviseren over de incidentele en structurele middelen die beschikbaar worden gesteld voor de versterking van de aanpak van ondernijning. Het gaat hierbij om het ondernijningsfonds, waarin eenmalig €100 mln. wordt opgenomen en om de structurele reeks van €5 mln. in 2018 en €10 mln. vanaf 2019. Op 25 juni 2018 heeft u aan de leden van de 'regionale driehoek plus belastingdienst' en landelijke partners van het SBO gevraagd om voor 30 september 2018 voorstellen in te dienen ter besteding van deze middelen.

Incidentele middelen

Ten aanzien van de incidentele middelen zal €85 mln. aan de regio's beschikbaar worden gesteld en €7,5 mln. aan de landelijke partners. Per regio is een basisbedrag van minimaal €6 mln. beschikbaar. Afhankelijk van de kracht van de plannen (indachtig de focus) kan boven op deze bijdrage extra budget (totaal voor de regio's van max. €25 mln.) ter beschikking worden gesteld, met als verdeelcriterium de aard en de zwaarte van de problematiek in de desbetreffende regio. Dit alles heeft u in de uitvragen gemeld en met de Tweede Kamer gecommuniceerd.

Aan de landelijk opererende partners is verzocht om gecoördineerd landelijke plannen op te stellen waarin voorstellen voor landelijke, internationale initiatieven aan de orde komen. Voor deze plannen wordt een richtsnoer gehanteerd van max. €7,5 mln.

Voor zowel de regionale als de landelijke plannen geldt dat de focus moet liggen op de illegale drugsindustrie, de onderliggende gelegenheidsstructuren, het traceren van crimineel vermogen, het met de drugsindustrie samenhangende criminele verdienmodel (witwassen en criminele investeringen in bijvoorbeeld vastgoed), criminele dienstverleners en de (sociale) voedingsbodem.

In de voorstellen dient inzicht te worden gegeven in het huidige beeld van de aard en omvang van de problematiek, en de huidige inzet. Uiteraard dient te worden aangegeven wat aanvullend benodigd is om een versnelling van de aanpak van de problematiek te realiseren en welke concrete doelstellingen met de versterking beoogd worden te bereiken. De voorstellen dienen breed te worden gedragen door de partners, dus duidelijk moet zijn, voor zowel de landelijke als de regionale partners met welke partijen het voorstel is afgestemd. Indien er kosten te voorzien zijn voor partners in de keten, dienen deze ook te zijn opgenomen in het plan. Tenslotte dient er aandacht te zijn voor evaluatie en borging. De randvoorwaarden waaraan de plannen dienen te voldoen zijn uitvoerig beschreven in de uitvraagbrieven van 25 juni 2018, die hier als bijlage zijn toegevoegd.

In het SBO van 13 september jl. is gesproken over de procedure om te komen tot een goede advisering door het SBO aan u. Alle regio's en veel landelijke partners hebben versterkingsplannen ingediend en zoals verwacht wordt er door alle partners gezamenlijk substantieel meer gevraagd dan er incidenteel middelen beschikbaar zijn. Er wordt in totaal een bedrag van ca. €135 mln. gevraagd, terwijl er slechts €92,5 mln. (voor de regio's en landelijke partners gezamenlijk) beschikbaar is.

Hieronder een tabel met de aanvragen voor de incidentele middelen.

Partners	aangevraagd
RIEC Noord Nederland	6.920.000
RIEC Oost Nederland	10.470.000
RIEC Brabant (Oost en West) en Zeeland	27.102.000
RIEC Midden Nederland	10.520.600
RIEC Limburg	9.677.000
RIEC Noord Holland	9.380.750
RIEC Den Haag	10.498.800
RIEC Rotterdam	14.850.000
RIEC Amsterdam-Amstelland	8.937.375
Totaal Regionaal	108.356.525
Gecoördineerde landelijke partners	15.775.200
Raad voor de Rechtspraak	2.100.000
Belastingdienst	7.000.000
Politie (aanvullend plan)	1.950.000
Totaal landelijk	26.825.200
Totaal landelijk + Regionaal	135.181.725
Aanjaagteam ondermijning	6.500.000
Wetgevingsprogramma JenV	1.000.000
TOTAAL	142.681.725

Naar aanleiding van de plannen hebben ten behoeve van dit advies op 12 en 15 oktober jongstleden "dialog-gesprekken" met de regio's en landelijke partners plaatsgevonden. Bij deze gesprekken, waren aanwezig de voorzitter en secretaris van het SBO en de programmadirecteur aanpak ondermijning, tevens teamleider van het aanjaagteam, en de programmadirecteur en een medewerker van het programma anti-ondermijning van JenV. De gesprekken hadden onder meer als doel om de indieners de gelegenheid te geven hun plan nader toe te lichten. Vanuit het SBO en JenV is gevraagd aan de indieners om hun eigen prioriteiten aan te geven en er bestond gelegenheid nadere vragen te stellen. Deze gesprekken bleken zeer constructief en nuttig en hebben bijgedragen aan een beter inzicht in de aard en omvang van de problematiek en prioriteiten per regio.

De beoordelingssystematiek versterkingsplannen voor de incidentele middelen.

Eerst zal ingegaan worden op de beoordelingssystematiek en worden enkele algemene opmerkingen gemaakt. Daarna volgt per regio en voor de landelijke plannen een advies.

De afvaardiging van het SBO heeft inhoudelijk naar de plannen gekeken en een preadvies voor het SBO tot stand gebracht. Dit overigens met een zekere terughoudendheid; inhoud en prioritering is primair een zaak van de regionale "driehoeken plus" en de stuurgroepen RIEC. De afvaardiging van JenV heeft, ten behoeve van het preadvies voor het SBO, gelet op de randvoorwaardelijke eisen die aan de plannen gesteld worden, welke zijn toegelicht in de uitvraagbrieven van 25 juni jongstleden. In dit preadvies is rekening gehouden met het uitgangspunt dat er minimaal €6 mln. beschikbaar is per regio en maximaal €7,5 mln. voor de landelijke partners. Daarnaast is er nog €25 mln. beschikbaar voor regionale plannen, voor die regio's die kampen met een omvangrijkere problematiek en die voor de verder benodigde versterking robuuste plannen hebben ingediend. Duidelijk is dat niet alle plannen, ook al voldoen ze aan alle criteria, gehonoreerd kunnen worden. Er wordt daarom voorgesteld om de plannen in vier categorieën in te delen:

1. (Onderdelen van) plannen die geschikt kunnen worden. Deze plannen voldoen aan de randvoorwaarden, zijn inhoudelijk goed en robuust.
2. Plannen die inhoudelijk goed zijn, en waarvan het advies is om wel middelen toe te kennen, maar waarbij nog een korte nadere verkenning nodig is, voordat er definitief geschikt kan worden. Dit kan bijv. aan de orde zijn omdat er meerdere plannen op een thema zijn ingediend, waarbij nog gekeken kan worden naar synergie, of omdat er nog een nader oordeel nodig is over de precieze omvang van de benodigde gelden.
3. (Onderdelen van) plannen die goed zijn en ook aan de voorwaarden voldoen, maar waarvoor op dit moment gezien de huidige prioritering (nog) geen geld beschikbaar is. Deze plannen komen op de reservelijst, waarvan het SBO adviseert om hier te zoeken naar additionele middelen, omdat het voor de benodigde aanpak van ondermijning goed zou zijn, ook uitvoering te geven aan deze plannen.
4. (Onderdelen van) plannen die op dit moment afvallen voor financiering uit het ondermijningsfonds. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om plannen die weliswaar nodig zijn voor de oplossing van een maatschappelijk probleem, maar die niet vallen binnen de nu door het SBO gekozen inhoudelijke focus van de aanpak van de illegale drugsindustrie en witwassen.

Algemene opmerkingen

Duidelijk is dat het ondermijningsfonds en het verzoek aan de regio's en landelijke partners om versterkingsplannen op te stellen een hoop energie in het land heeft losgemaakt. Veel regio's gaven aan dat het proces van het opstellen van een gezamenlijk versterkingsplan al veel goeds heeft gedaan voor de samenwerking binnen de regio. De plannen zitten over het algemeen goed in elkaar en er zijn vernieuwende ideeën aangedragen, al zijn er ook plannen die een versterking van de al bestaande aanpakken inhouden. De meeste plannen vallen binnen de focus van de aanpak van de illegale drugsindustrie en witwassen, slechts enkele plannen vallen daarbuiten, zoals bijvoorbeeld de plannen ten aanzien van de aanpak van arbeidsuitbuiting in de regio Den Haag en Noord-Holland. Deze plannen vallen buiten de gekozen focus. Dit geldt ook voor het onderwerp aanpak mestfraude. Ook voeren enkele regio's plannen op, waarvan het SBO adviseert deze landelijk op te pakken, zoals het opstellen van een model APV op het gebied van ondermijning.

Daarnaast heeft een aantal regio's een bedrag van € 500.000 opgevoerd voor versterking van de RIEC/LIEC ICT structuur (RIEC-IS). Hoewel duidelijk is dat het RIEC-LIEC ICT systeem niet altijd voldoet aan de verwachtingen en er op termijn zeker extra investeringen nodig zijn, adviseert het SBO nu geen €5 mln. uit het ondermijningsfonds vrij te maken. Wel adviseert het SBO dit bedrag op te nemen op de reservelijst.

Ook hebben veel regio's een bedrag van € 100.000,- (soms meer) opgenomen voor de oprichting van een ondermijningsacademie, soms gecombineerd met een kennisbank. Deze bedragen zijn niet toegekend omdat één van de speerpunten van het aanjaagteam is om, samen met het LIEC een landelijke, integrale ondermijningsacademie en kennisbank op te richten. Hiervoor zijn ook middelen gereserveerd op de begroting van het aanjaagteam. Voor zover regio's in aanvulling hierop ook nog specifiek regionaal en lokaal noodzaak zien voor opleidingen en trainingen, is het advies hier wel middelen voor toe te kennen.

Tot slot zijn er in enkele versterkingsplannen voorstellen opgenomen om te komen tot een specifieke gebiedsgebonden aanpak, waar ook private bedrijven zeer bij betrokken zijn. Denk hierbij met name aan de aanpak van ondermijning in de Zeehavens, Schiphol en de veilingen. Het advies is om hier niet alleen de verbinding te zoeken met landelijke partners en andere regio's met een vergelijkbaar gebied, zoals hieronder in het kopje verbindende thema's wordt beschreven, maar ook om voor de financiering een beroep te doen op de betrokken bedrijven en dus in een zogenaamde PPS constructie samen te werken. Niet alleen vanwege de beperkte middelen die beschikbaar zijn in het ondermijningsfonds; het is voor die bedrijven ook van belang om de ondermijning in hun sector aan te pakken en hebben zij daar ook baat bij en een verantwoordelijkheid voor. Het voorstel is om voor

deze PPS-financiering voor één derde een beroep te doen op financiering door het bedrijfsleven en voor twee derde door de overheid. Het advies is deze verdeelsleutel op al deze voorstellen toe te passen.

Verbindende thema's

Wie de plannen doorneemt, ziet een aantal algemene thema's terugkeren die gezamenlijke aanpak vergen van zowel rijks partners en regio's of regio's onderling. Dit betreft projecten waarbij de aanpak het best gezamenlijk kan worden ontwikkeld, uiteraard met behoud van de eigen verantwoordelijkheid van de regio bij de uitvoering. Deze thema's kunnen alleen tot resultaat komen, als tussen alle partners goed wordt samengewerkt. Het aanjaagteam zal hierbij de verbinding faciliteren. Uit de versterkingsplannen kunnen onder meer de volgende verbindende thema's gehaald worden:

1. Versterking intelligence, waaronder gemeenten informatiedeling
2. Aanpak ondermijning in Zeehavens
3. Aanpak ondermijning op Schiphol
4. Aanpak ondermijning bij groene veilingen (bloemen, groente en fruit)
5. Aanpak ondermijning in het buitengebied: agrarische bedrijfsgebouwen.
6. Aanpak ondermijning in het buitengebied: vakantieparken
7. Aanpak ondermijning op bedrijventerreinen
8. Weerbare overheid (ambtelijk en bestuurlijk)
9. Weerbare samenleving (waaronder de wijkenaanpak)
10. APV ondermijningsproof maken
11. Aanpak criminogene branches, PPS
12. Ontsluieren geldstromen
13. Verbinding landelijke partners onderling en met regio's

Het idee voor deze thema's is dat met medewerking van het aanjaagteam tot werkverbanden te komen waarbij er zoveel mogelijk naar gestreefd wordt om één of enkele regio's "kartrekker" te laten zijn. Hierover is met de betreffende regio's in de gesprekken van 12 en 15 oktober gesproken en er bestaat grote bereidheid bij regio's om kartrekker te zijn en mee te werken aan deze werkwijze. Op basis van de regioplannen en uw uiteindelijke beslissing over de verdeling van de gelden, zal deze werkwijze in het werkplan van het aanjaagteam nader uitgewerkt worden.

Structurele middelen

Ten aanzien van de structurele middelen was reeds, op advies van het SBO, besloten dat €0,39 mln. word toebedeeld voor de versterking van RIEC-Oost Nederland, en €4,6 mln. in 2018 voor de versterking van de inlichtingencapaciteit in RIEC-verband, mede ten behoeve van het opstellen van ondermijningsbeelden. Dit gaat om een structurele versterking van jaarlijks €2,5 mln. en een eenmalige versterking van €2,1 mln. in 2018. Ook is er besloten tot de versterking van de gespecialiseerde analysecapaciteit bij de Belastingdienst en FIOD met €1 mln. in 2019 en €0,85 mln. in 2020 en verdere jaren en de versterking van het LIEC met jaarlijks €0,23 mln. vanaf 2019. Voor de besteding van de overige structurele gelden heeft u, op advies van het SBO, besloten dat deze middelen ingezet worden ten behoeve van de capaciteit om de regionale, integrale aanpak van ondermijning in operationele zin te versterken. Essentieel is dat er niet alleen op basis van de ondermijningsbeelden meer zicht en inzicht ontstaat, maar dat er ook voldoende uitvoeringskracht is voor de nadere opvolging. Hiervoor is voor elke regio €588.000,- in 2019 en €603.000,- in 2020 en verdere jaren beschikbaar. Elke regio is verzocht een plan van aanpak op te stellen, waarin uitgewerkt wordt op welke wijze de benodigde intensivering wordt vormgegeven. In reactie op dit verzoek heeft elke regio een voorstel ingediend.

Advies structurele middelen

Alle regio's hebben een voorstel ingediend dat past binnen bovengenoemde uitgangspunten. De voorstellen zien met name op structurele versterking van de intelligence en analyse en de operationele uitvoeringskracht. Een aantal regio's vraagt middelen voor een bijdrage aan de landelijke ICT-voorziening. In aansluiting op het advies om geen incidentele middelen vrij te maken voor de doorontwikkeling van de landelijke LIEC-RIEC ICT omgeving, adviseert het SBO om deze middelen niet voor het ICT-beheer te bestemmen. Daar waar deze middelen binnen het voor de regio besteedbare budget geclaimd worden, is het advies deze te benutten voor versterking van operationele uitvoeringskracht. Het SBO adviseert om voor het overige deel positief te beschikken op alle voorstellen van de regio's tot het maximum bedrag als hierboven beschreven.

Ten aanzien van de aan de FIOD en Belastingdienst toegekende budgetten dient nog te worden opgemerkt dat in het SBO de afspraak is gemaakt dat de inzet van de daartoe te formeren teams mede gerelateerd zou worden aan door de regio's aan te dragen projecten c.q. casuïstiek. De wijze waarop de verbinding wordt gelegd tussen de landelijke capaciteit en de inzet in de regio's dient nog te worden vastgelegd.

Deel regionale versterkingsplannen

Noord-Nederland

Samenvatting:

Het door Noord-Nederland ingediende versterkingsplan is breed gedragen binnen de regio goed afgestemd plan, dat beoogt een brede versterking van de aanpak ondermijning te bereiken. Er is een aantal voorstellen gedaan die allemaal met elkaar samenhangen en op elkaar inwerken. Noord-Nederland heeft aangegeven wat voor het jaar 2019 nodig is en wil de ruimte houden om in jaar 2020 en 2021 de benodigde investeringen in de aanpak van ondermijning nader te kunnen bezien. Het bedrag dat is geëxtrapoleerd naar de jaren erna, maar in de loop van 2019 zal door de regio een nadere onderbouwing van eventuele verschuivingen aangegeven worden.

1: Flexibele uitvoeringskracht

- *Flexibele expertise:* Betreft claim voor budget om het –uit de structurele middelen gefinancierde- integrale team ondermijning extra slagkracht te geven.
- *Aanjagers proces samenwerking:* Betreft claim voor 2 fte procesmanagers, die samenwerking moeten aanjagen, met aandachtsgebied is PPS en internationalisering.
- *Begeleiding opvolging ondermijningsbeelden:* Inzet projectleiders om ondermijningsbeelden goed weg te zetten in gemeenten

2: integrale intelligence en analyse

- *Optimaliseren informatiepositie:* Doorontwikkeling misdaadkaart van de politie, inclusief meer dynamische integrale benadering. Gezocht wordt naar innovatieve wijze om dynamisch intelligencebeeld te genereren.
- *Juridische borging integrale samenwerking:* Inhuur van expertise om vragen op gebied privacy etc. te beantwoorden.
- *Versterken gemeentelijke intelligence:* Innovatief traject gericht op o.a. automatische backgroundchecks en digitale branchescans bij gemeenten. Betreft inhuur bedrijven die twee instrumenten kunnen ontwikkelen.

3: duurzame samenwerking

- *Regionale en lokale masterclasses:* het toepassen van de “organized crime field lab methode” om innovatieve aanpakken te ondersteunen.

4: versterken weerbaarheid

- *Verbreden en versterken weerbaarheid:* Intensivering van reeds lopende RIEC-activiteiten om weerbaarheidssessies te organiseren.
- *Ontwikkelkosten APV:* In samenwerking met RUG model ondermijningsproof APV opstellen.

5: Kennis en expertise

- *Ondermijningsacademie:* meer gestructureerd onderwijsaanbod voor Noord-Nederland.

Preadvies:

Het op dit moment beschikbare beeld van de problematiek in de regio is niet zodanig dat er extra middelen boven het basisbedrag van €6 mln. zouden moeten worden toegekend.

De aanvraag voor het eerste onderdeel past goed in de doelstelling om de aanpak van ondermijning qua uitvoeringskracht te versterken, en het advies is daarom deze aanvraag te honoreren. De regio Noord-Nederland heeft met de misdaadkaart een interessante aanpak op de versterking van intelligence. Gevraagd is of de regio daar met Zeeland-Brabant en Oost-Brabant op zou willen verbinden.

Het advies is om de aanvraag voor inhuur van juridische expertise niet te honoreren, omdat dit meer op landelijk niveau opgepakt dient te worden.

Het lokaal werken op de "organized crime field lab methode" lijkt een goede manier om in de regio meer integraal en innovatief te kunnen werken en ook hiervan adviseert het SBO deze te honoreren. Dit geldt ook voor het versterken van de weerbaarheid. Het SBO adviseert om het ontwikkelen van een (model)APV op te laten pakken door het Aanjaagteam, in samenwerking met Noord-Nederland en eventueel andere regio's die hier al mee bezig zijn.

Er is ook geld voor de ondermijningsacademie opgenomen in de plannen. Ook dit zal door het Aanjaagteam, in samenwerking met het LIEC worden opgepakt. Wel kunnen er middelen worden toegekend om meer specifiek lokaal en regionaal trainingen te organiseren.

Noord-Nederland heeft aangegeven dat ze een nader ingevuld plan willen opstellen voor de jaren 2020-2021. Het basisbedrag van €6 mln. wordt toegekend met het advies dat de regio in de aanvullende plannen het resterende bedrag bestemt voor de uitbreiding van flexibele expertise.

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	Flexibele expertise	750.000	Toekennen	
2	Aanjagers proces samenwerking	580.000	Toekennen	
3	Begeleiding opvolging ondermijningsbeelden	580.000	Toekennen	
4	Optimaliseren informatiepositie	1.820.000	Toekennen	Trekkersrol NN i.s.m. Brabant-Zeeland
5	Onderzoek juridische borging integrale samenwerking	600.000	Niet honoreren	Ondervangen door landelijk initiatief
6	Versterken gemeentelijke intelligence	380.000	Toekennen	
7	Organisatie masterclasses	450.000	Toekennen	
8	Versterken weerbaarheid	740.000	Toekennen	
9	Ontwikkelkosten APV	300.000	50.000 toekennen	T.b.v. lokale implementatie, overig deel landelijk uitwerken
10	Ondermijningsacademie	720.000	300.000 toekennen	T.b.v. regionale training, overig deel ondervangen door landelijk initiatief
	Totaal	6.920.000	Max. 6.000.000	

Oost-Nederland

Samenvatting:

Oost-Nederland is een grote regio met zowel veel inwoners als veel oppervlakte en een groot aantal gemeenten (78). De problematiek in onder meer het agrarisch buitengebied en ook de vele vakantieparken die er zijn, is groot en lijkt groeiende, zo blijkt onder meer uit het dumpen van drugsafval in natuurgebieden. Er zijn vijf districtelijke veiligheidsoverleggen en twee provincies. Er zijn dus ook veel bestuurlijke gremia. De regio Oost heeft daarom ook bewust gekozen om te investeren in de versterking van het samenwerkingsproces binnen de veiligheidsketen. Het plan opgedeeld in vijf pijlers:

1. Flexibele uitvoeringskracht

Dit plan omvat de bestuurlijke uitvoerders ter ondersteuning van de vele - vaak kleinere - gemeenten in de regio, een poule van integrale projectleiders voor projecten gericht op aanpak vakantieparken/vrijplaatsen en aanpak synthetische drugs.

2. Kennis en expertise

Betreft de opzet van regionale en lokale trainingen en opleidingen van vooral gemeentemedewerkers, en RIEC-medewerkers, vanuit een gemeenschappelijke visie en gericht op het versterken van het regionale netwerk.

3. Integrale intelligence en analyse

Betreft claim voor analisten bij OM en Politie, tbv tijdelijke impuls met extra menskracht. De regio heeft behoefte aan het uitwisselen van persoonsgegevens van andere aard en op een grotere schaal. Het blijkt dat met name politie en OM hier een rol in hebben en de regio wil daarom daar de capaciteit versterken.

4. Slimme weerbaarheid

Betreft uitvoering van een groot aantal gemeentescans (0-meting en 1-meting) met oog op bestuurlijke weerbaarheid en herkennen van signalen van ondermijning binnen het eigen werkveld. Een onderdeel van (slimme) weerbaarheid is het gebruik van communicatie in de verschillende vormen binnen de gezamenlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit.

5. Versterking ketensamenwerking

Betreft een procesmatige investering/verbetering van werk in RIEC-verband om op een innovatieve manier de 6 verschillende infopleinen binnen de regio meer lean te maken om efficiënter en effectiever te kunnen werken. Ook wil de regio meer investeren in grensoverschrijdende ketensamenwerking.

6. Bedrijfsvoering en ICT

Bovenop de verschillende projectleiders binnen andere initiatieven, en bij versterking ketensamenwerking, vraagt de regio ook budget voor 1 fte algemene programmamanager, voor de sturing/verantwoording op alle activiteiten.

7. Vakantieparken Gelderland & Overijssel

Betreft projecten gericht op vrijplaatsen/vakantieparken, uit te voeren in verbinding met het vitaliteitsvraagstuk rond deze locaties. Idee is om verschillende doelstellingen (aanpak ondermijning, revitalisering, etc.) bij elkaar te brengen, en daarmee groter resultaat te behalen.

8. Buitengebied

De regio Oost-Nederland kent een groot buitengebied van 8.200 km², waarbinnen veel landbouwgebied en veel natuurgebieden. Er wordt al veel aan repressie en preventie gedaan en met de versterking wil de regio deze meer aan elkaar verbinden en witte vlekken inzichtelijk maken.

9. Drugslab en syndru-container

Dit drugslab betreft een innovatie op terrein signalering drugs, die deels met cofinanciering gefinancierd wordt en opgepakt wordt in samenwerking met Noord-Holland. De syndru-container betreft een vergelijkbaar instrument als de hennepcontainer.

Advies:

Duidelijk is dat Oost-Nederland juist vanwege zijn omvang, maar ook vanwege de aard van de problematiek, onder meer ook op syndru-gebied en de daarbij behorende illegale afvaldumpingen, een extra impuls kan gebruiken. Het advies is dan ook om, naast de €6 mln. bijna €3 mln. extra toe te kennen. De regio had ruim €10 mln. gevraagd, dus dan zal niet alles kunnen worden toegekend. Het advies is om te minderen op het bedrag dat geclaimd wordt voor versterking ketensamenwerking, omdat ook daarin wordt voorzien bij het onderdeel kennis en expertise. Ook kan hier verwezen worden naar het voornemen van het LIEC en SBO voor een landelijke integrale ondermijningsacademie.

Voorgesteld wordt het bedrag van €2,17 mln. voor de aanpak ondermijning vakantieparken in Gelderland (Ariadne) en Overijssel toe te kennen. Voor de aanpak buitengebied is het advies de bijdrage iets te verlagen, gezien de benodigde prioritering in verband met het beperkte totale budget. Het plan voor het drugslab/syndru-container is innovatief, maar kan worden meegenomen met de landelijke initiatieven voor innovatie.

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	Flexibele uitvoeringskracht (bestuurlijk uitvoerders, project Syndru)	2.425.000	Toekennen	
2	Kennis en expertise (regionale training partners en medewerkers RIEC)	350.000	Toekennen	
3	Integrale intelligence (versterking uitvoering politie en OM)	1.035.000	Toekennen	
4	Slimme weerbaarheid (o.a. gemeentelijke scan, bestuurskundigen die kijken naar handelingsperspectief)	885.000	Toekennen	
5	Versterking ketensamenwerking (lean management, procesredesign)	970.000	750.000 toekennen	
6	Bedrijfsvoering en ICT	335.000	Toekennen	
7	Vakantieparken Gelderland & Overijssel	2.170.000	Toekennen	
8	Buitengebied	1.400.000	1.000.000 toekennen	
9	Drugslab/syndrucontainer	300.000	Niet honoreren	Ondervangen door landelijk initiatief
10	ICT RIEC-LIEC	500.000	Reservelijst	
11	Ondermijningsacademie	100.000	Niet honoreren	Landelijk initiatief
	Totaal	10.470.000	8.950.000	

Brabant-Zeeland (regio's Zeeland West-Brabant en Oost-Brabant)

Samenvatting:

De twee regio's Brabant-Zeeland en Oost-Brabant hebben gezamenlijk, onder begeleiding van de Taskforce Zeeland-Brabant een versterkingsplan ingediend. Er wordt zoals bekend al veel gedaan in deze regio's, maar de ambitie is om effectiever te worden in het verstoren van de drugsindustrie. De regio zet in op slimmer werken door het benutten van technologie middels het programma 1 Smart overheid; het vergroten van de maatschappelijke en sociale weerbaarheid bij alle (private) partners, en in kwetsbare wijken. Ook wil de regio de meldingsbereidheid van burgers vergroten. In totaal wordt er per regio voor deze plannen €13,5 mln. gevraagd. Er zijn vier programmalijnen en overkoepelende punten:

1. 1 Smart Overheid

Er wordt beoogd om een innovatieve, next-level vorm van samenwerking te realiseren, met een grote ICT-component en vooral nadruk op intelligence/analyse, om te komen tot het realiseren van meer dynamische, integrale ondermijningsbeelden. De kern hiervan is het inrichten van een Joint Data Lab Ondermijning bij het RIEC en het inrichten van diverse proeftuinen om leerervaringen op te doen (denk hierbij bijvoorbeeld aan de 'all source intelligence' en 'combatting strategy' van Defensie). Ook de smart cell Finding the Money valt hieronder.

2. Maatschappelijke weerbaarheid

Hoofddoel is dat private branches en sectoren een eigen anti-ondermijningsagenda gaan ontwikkelen. Inzet op onder andere agrarisch buitengebied, zeehavens, jachthavens, kleine luchthavens, kwetsbare branches en amateurvoetbalclubs.

3. Sociale weerbaarheid

Hoofddoel is vergroten van de weerbaarheid van de lokale samenleving tegen ondermijnende criminaliteit en het wegnemen van de voedingsbodemp. Inzet middels projecten op specifieke gemeenten/wijken, en inzet op vergroten meldingsbereidheid.

4. Bestuurlijke weerbaarheid

Hoofddoel is vergroten veiligheid bij uitvoeren anti-ondermijningsactiviteiten. Inzet op wegnemen handelingsverlegenheid bij overheidsinstanties/partners, wegnemen gevoelens van onveiligheid, conflicthantering en beveiliging (bijvoorbeeld van burgemeesters/ambtenaren die bedreigd worden uit criminele hoek).

5. Overkoepelende ontwikkelpunten

Dit betreft een inzet op internationale aspecten in de vorm van een grensoverschrijdend ondermijningsbeeld en een verkenning van grensoverschrijdend toezicht in het beheersgebied North Sea Ports. Ook valt hieronder wetenschappelijk onderzoek en (strategische) communicatie.

Advies:

Brabant-Zeeland vraagt een substantieel bedrag, waarvan het grootste deel geclaimd wordt voor verbetering/verandering van samenwerking en werkprocessen onder meer door middel van ICT. De aanname is dat door - nog verder - verbeterde samenwerking de aanpak naar een hoger plan getild wordt. Omdat het plan een bepaalde mate van expertise vraagt, een substantieel bedrag omvat en bovendien een grote mate van uitstraling naar andere regio's heeft, wordt voorgesteld een review te vragen, waarin de haalbaarheid en financiële onderbouwing van het plan bezien wordt door een kleine commissie.

Deze commissie bestaat uit de volgende personen:

- Voorzitter Hans van der Vlist, directeur ABD TOPConsult
- Secretaris Henk de Jong, directeur PBLQ
- Lid Leo Smits, zelfstandig adviseur
- Lid Henrik Bos, Kmar

De commissie zal snel en hoogwaardig adviseren en zal op 9 november haar rapport opleveren. Naar aanleiding van dit rapport zal u zo spoedig mogelijk na 9 november ter zake van de verdeling van de middelen voor Brabant en Zeeland het advies worden gegeven. Het SBO heeft aangegeven dat het totale bedrag dat voor de beide regio's wordt bestemd zal neerkomen op €20.5 mln. voor beide regio's (dus € 4.25 mln. per regio extra), met dien verstande dat er een goede balans moet zijn in de verdeling van de middelen tussen de middelen voor 1 smart overheid en de overige plannen van beide regio's. het SB) is van mening dat die andere planonderdelen zinvol zijn.

Overigens is vanuit middelen die dit najaar nog beschikbaar zijn gekomen voor de aanpak van ondermijning op het snijvlak met cyber reeds €4 mln. van het plan 1 Smart overheid mogelijk gedekt.

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	1 Smart overheid	15.300.000	In afwachting van review	
2	Maatschappelijke weerbaarheid (proeftuinen branches)	1.920.000	Toekennen mits prioriteit regio na review	
3	Sociale weerbaarheid (proeftuinen gemeenten, meldingsbereidheid, inhuur publiek/private expertise)	6.747.000	Toekennen mits prioriteit regio na review	
4	Bestuurlijke weerbaarheid	2.635.000	Toekennen mits prioriteit regio na review	
5	Overkoepelende ontwikkelpunten	500.000	Toekennen mits prioriteit regio na review	
	Totaal	27.102.000	20.500.000	

Midden-Nederland

Samenvatting:

Het plan bestaat uit zeven deelplannen: 5 districtelijke plannen, één plan voor regionale versterking en een plan voor het thema cocaïne en liquidaties.

1. Districtelijke versterking actieplan drugs

Per district een Districtelijk Team Ondernijning (DTO), waarbij het RIEC ondersteunt. Doel is steeds, de faciliterende rol van bepaalde sectoren en groepen binnen de ondernijnende criminaliteit te doorbreken en de samenwerkingsverbanden te verstoren.

- *Flevoland:*
Door teruglopende landbouw komen er veel agrarische gebouwen vrij. In dit district wil men de faciliterende rol van agrarische bedrijven binnen de ondernijnende criminaliteit doorbreken. Ditzelfde geldt voor bedrijventerreinen. Ook wil men optreden als één overheid tegen OMG's.
- *Gooi- en Vechtstreek:*
Binnen dit district wil men vooral aandacht voor de aanpak van vastgoed en horeca en daarbij vooral ook de aanpak ten aanzien van financiële stromen versterken en de interventiecapaciteit vergroten.
- *Oost-Utrecht:*
In dit district gaat het om de autobedrijven en het buitengebied. Men wil de mogelijkheden van een vergunningsstelsel onderzoeken om te bekijken of criminele auto bedrijven gesloten kunnen worden. Ook wil men de ambtelijke weerbaarheid vergroten
- *West-Utrecht:*
Hier wil men risicolocaties waar criminelen hun zaken doen en samenkomen aanpakken. Hier gaat het er vooral om zicht te krijgen op deze risicolocaties en een integrale aanpak te ontwikkelen voor het in beeld brengen en aanpakken van drugsgerelateerde, criminele activiteiten.
- *Utrecht-stad:*
In dit district ligt de nadruk op het verstoren van de criminele activiteiten van criminele families en hun netwerken binnen de ondernijnende drugscriminaliteit. Tevens wil men ook hier kwetsbare gebieden aanpakken, een duurzame wijkversterking opzetten, en zorgen dat het vertrouwen in de overheid wordt teruggewonnen.

2: Regionale versterking

Hier gaat het om versterking van functioneren RIEC als ondersteuner van de districten, maar ook het eigen werkproces van gevalsbehandeling. De regio wil meer informatiegestuurd gaan werken en criminele financiële geldstromen meer inzichtelijk maken. Tevens wil men aandacht voor het vergroten van de bestuurlijke weerbaarheid

3: Midden-Nederland als kraamkamer voor jonge criminelen in de cocaïnehandel

Gezien de centrale rol van Midden-Nederland als kraamkamer voor jonge criminelen in de cocaïnehandel en de effecten hiervan die niet alleen landelijk, maar ook internationaal worden gevoeld, wil de regio hier een stevige aanpak op doen. Het gaat hierbij om het programma Straatwaarde(n), bestaande uit een repressief actiespoor (aanpakken buurtcriminelen) en een preventief actie- en ontwikkelspoor (organiseren maatschappelijke tegenbeweging). De regio wil hierin optrekken met de regio Amsterdam-Amstelland.

Advies:

Het versterkingsplan is helder en bevat een goede probleemschets. Het is duidelijk dat Midden-Nederland een stevige eigen cocaine-gerelateerde drugsproblematiek kent, met de bijbehorende rekrutering van jonge mensen en veel geweldgebruik (ook liquidaties) in de scene. De regio heeft een goed onderbouwd en robuust plan ingediend. Het advies is dan ook dat er uit de extra beschikbare middelen ruim €3 mln. wordt toebedeeld aan Midden-Nederland. Hierbij adviseert het SBO wel dat de regio nadrukkelijk de samenwerking met Amsterdam-Amstelland zoekt.

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	Actieplan Drugs - Districtelijke teams ondermijning - Regionaal team - ICT en projecten	4.148.850 1.452.750 450.000	Toekennen	
2	Cocaine problematiek - Programmabureau Straatwaarden (€852.000) - Quick Response Team (€783.000) - PGA Plus (€534.000) - Kennisontwikkeling (€1.740.000) - Documentaire (€60.000)	3.969.000	3.189.000 toekennen	Kennisontwikkeling deels ondervangen door landelijk initiatief
3	ICT RIEC-LIEC	500.000	Reservelijst	
	Totaal inclusief bovenregionaal	10.520.600	9.240.600	

Limburg

Samenvatting:

Dit plan betreft een compilatie van ongeveer 18 regionale en plaatselijke initiatieven. Er is bewust voor gekozen om dit van bottom-up te laten komen. Er is al fors geïnvesteerd in de ondernijmingsbeelden en dit levert een beeld op van een alom aanwezige drugsindustrie in zowel stedelijk-, dorps-, als agrarisch gebied. Limburg is van oudsher een productieomgeving voor synthetische drugs. Het aantal dumpingen van drugsafval en de 'opgerolde' drugslocaties zijn een indicator voor een bovengemiddelde problematiek. Ook de henneproblematiek is groot. De grensligging maakt van Limburg bovendien een crimineel logistiek knooppunt. Specifiek aandachtspunt voor Limburg is overigens dat het RIEC BTW moet betalen. Dit wordt verdisconteerd in de plannen. Limburg heeft de volgende voorstellen:

1. Objectieve kennis en expertise

- *Kennisbank*: ontwikkelen regionale kennisbank van good practices en barrièremodellen in afwachting van landelijke aanpak.
- *Euregionale samenwerking*: oprichting EURIEC en inrichting Harvard Field Labs rond het dumpen van afval en het traceren van crimineel vermogen.

2. Duurzame samenwerking

- *PPS project banken*: aantrekken accountmanager PPS, in het bijzonder voor de agrarische sector. PPS pilot met de Rabobank zal hiervoor model staan.
- *Samenwerking wetenschap/onderwijs* (geen financiële claim)

3. Slimme bestuurlijke weerbaarheid

- *Gemeentelijke weerbaarheidsscans*, uit te voeren i.o.v. Min V&J
- *Integriteit bestuur*: uitvoering integriteitsgame "Serious game"

4. Flexibele uitvoeringskracht

- Team regionale bestuurlijke ondersteuning: extra uitbreiding capaciteit van 4 fte in aanvulling op de 3 fte uit het structurele plan.
- Gevraagd wordt verder om ontkleurde analisten, die samen met ontkleurde projectleiders gemeentelijke problemen kunnen gaan oppakken.
- Bestuurlijke incasso: invordering van openstaande gemeentelijke vorderingen.

5. Uitvoeringskracht vanuit lokale behoefte

- *Parkstad*: 8 gemeenten pakken hennep/syndru locaties aan. Pilot met gerichte handhaving.
- *Maastricht*: ontwikkeling indicatoren die eventueel misbruik kunnen voorspellen. Deelname private partijen. Aanpak vastgoed in ruime zin, meer dan alleen ondermijning.
- *Nederweert*: inzet op buitengebied en drugslocaties. Noodzaak van link met plan Parkstad.
- *MER gemeenten*: inzet op gemeentelijke mini-taskforce, met lokale top-X aanpak. Betreft vooral faciliteren van kleine gemeenten, die eigenlijk te weinig capaciteit hebben.
- *Venlo*: inzet op bekend probleemgebied; de inrichting van een projectorganisatie om de leefbaarheidsproblematiek in de wijk Blerick op te pakken.
- *Beek/Sittard-Geleen/Stein*: Verbetering van de kennispositie over spookbedrijven, gevolgd door het verminderen of stoppen van hun Activiteiten en het afpakken van hun vermogen. Gevraagd: financiering voor projectleider en –ondersteuner.
- *Sittard-Geleen*: opsporen en oprollen van hennepplantages. Opsporing via stroomverbruik.
- *Venray*: aanpak drugscriminaliteit. Aanpak vrij vaag. Inzet op meldingsbereidheid.
- *Leudal*: drugsbanden in buitengebied. Noodzaak link met Parkstad.

Advies:

Gezien de hierboven ook aangegeven aard en omvang van de problematiek, de grensligging en daarmee samenhangende complexiteit van de problematiek, adviseert het SBO om de regio Limburg bovenop het basisbedrag bijna €3 mln. extra toe te kennen. Daarmee kunnen de meeste ingediende projecten doorgaan.

Met betrekking tot de eerste post over kennis en expertise is het advies de kosten voor Euriec toe te kennen, omdat dit een belangrijke grensoverschrijdende ontwikkeling betreft. Ten aanzien van de BES is het advies dit eveneens toe te kennen, met dien verstande dat mocht blijken dat hiervoor ook middelen ter beschikking worden gesteld vanuit door de "Interreg subsidies", deze middelen door de regio op andere wijze voor de aanpak van ondermijning mogen worden aangewend. Ten aanzien van de kennisbank en ICT RIEC/LIEC adviseert het SBO dit landelijk op te pakken. Tot slot nog een opmerking over het feit dat RIEC Limburg door de belastinginspecteur wordt aangemerkt als BTW-plichtige entiteit. Dit betekent dat er bij de daarvoor in aanmerking komende kosten zo'n 9% kosten moet worden bijgeteld. De prognose is dat dit op zo'n €170.000,- neerkomt. Deze kosten zullen ten laste komen van de daarvoor in aanmerking komende onderstaande posten.

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	Objectieve kennis en expertise – Landelijke kennisbank – EURIEC – BES	240.000 750.000 210.000	960.000 toekennen	Landelijke kennisbank centraal belegd
2	Duurzame samenwerking – Creatie PPS – PPS project banken – Wetenschap/onderwijs	150.000 240.000 180.000	Toekennen	
3	Slimme (bestuurlijke) weerbaarheid – Gemeentelijke weerbaarheid scans – Integriteitsgame bestuur	45.000 45.000	Toekennen	
4	Flexibele uitvoeringskracht – Team regionale bestuurlijke ondersteuning – Analisten – Bestuurlijke incasso	1.128.000 450.000 720.000	Toekennen	
5	Lokale uitvoeringskracht – Parkstad – Maastricht – Nederweert – MER gemeenten – Venlo – Beek/ Sittard-Geleen/ Stein – Sittard-Geleen – Venray – Leudal	1.749.000 663.000 252.000 180.000 600.000 513.000 513.000 150.000 399.000	Toekennen	
6	ICT RIEC-LIEC	500.000	Reservelijst	
	Totaal	9.677.000	8.937.000	

Den Haag

Samenvatting:

De regio Den Haag heeft ervoor gekozen een bottom-up plan in te dienen. Het betreft een compilatie van voorstellen door de districten ingediend. Voornaamste elementen van het regionaal ondermijningsbeeld zijn drugsindustrie, arbeidsuitbuiting en witwassen van crimineel geld. Deze onderwerpen komen terug in de districtsvoorstellen. Daarnaast zijn er twee overkoepelende thema's genoemd. Het RIEC zal deze programma's ondersteunen en vraagt daarvoor een programmamanager.

1. Den Haag/Scheveningen:

- Gebiedsgerichte aanpak en illegale geldstromen. Verbetering toezicht vaarstromen Scheveningse haven. Aanpakken verloederde wijken met vergunningsplicht voor bepaalde branches, een gebiedswinkel met spreekuren van gemeentelijke diensten, wijziging van het bestemmingsplan. Onderzoeken van geldwisselkantoren i.s.m. ICOV en doorzoeken van internet (Dark Web). Inzet projectleiders en handhavingscapaciteit.

2. Zoetermeer:

- Autobranche en horeca (witwassen, faciliteren drugshandel). Opzet projectteam om toezicht en handhaving te intensiveren.

3. Rijswijk:

- Autoverhuur sector: invoering vergunningenstelsel.

4. Delft:

- Geweldsincidenten verkrijgen beter inzicht in de betrokkenen en hun criminele posities. Projectleider en vrijmaken interventiecapaciteit bij OM, belastingdienst en bestuur.

5. Leiden:

- Witwassen via vastgoed. Doel is onderzoeken of onrechtmatig verkregen startkapitaal van vastgoedspelers alsnog kan worden afgepakt en bestraft. Concreet vraagt men een projectleider, een analist, inzet forensisch accountants etc.

6. Alphen a/d Rijn:

- Rijnhaven. Proactief optreden met integrale bedrijfscontroles. Per pand wordt een integraal beeld opgesteld en actie ondernomen. Voorstel behelst een projectleider, analisten en uitvoeringscapaciteit.

7. Gouda:

- Criminele families en horeca. Toegepaste aanpak op familie 1 nu ook toepassen op familie 2. Aanstelling stadstoezichthouder horeca.

8. District Alphen/Gouda:

- Instellen Bestuurlijk Ondersteuningsteam district. Doel is met name de kleinere gemeenten te ondersteunen met casusgerichte advisering en uitvoering.

9. Thema bloemenveilingen:

- Doel is een publiek-private samenwerking waaraan ook Royal Flora Holland en andere private partijen deelnemen. Wat men concreet vraagt is een extern wetenschappelijk onderzoek, een fulltime projectleider, intelligence- en data-analist.

10. Thema arbeidsuitbuiting:

- Er zijn vermoedens dat de meervoudige afhankelijkheid van arbeidsmigranten leidt tot misbruik, uitbuiting en ondermijnende criminaliteit. RIEC wil daar meer zicht op krijgen via scanning, analyse, aanpak en delen van ervaringen.

Advies:

Het op dit moment beschikbare beeld van de problematiek in de regio is niet zodanig dat er extra middelen boven het basisbedrag van €6 mln. zouden moeten worden toegekend. Niet alle aanvragen zullen dus worden gehonoreerd. Het advies is om de aanvraag voor de aanpak van arbeidsuitbuiting niet te honoreren, omdat dit momenteel onvoldoende past in de focus van het ondermijningsfonds.

Ten aanzien van het plan over de bloemenveiling adviseert het SBO twee derde toe te kennen, omdat hier nog gezocht kan worden naar middelen bij de hierbij betrokken private partijen. Zie hiervoor ook hetgeen hier in het algemeen deel van dit advies over is opgenomen. Aan de regio Den Haag is in het toelichtende gesprek gevraagd zelf een nadere prioriteit aan te geven met als uitgangspunt dat er €6 mln. voor de regio beschikbaar is, en op grond van die nadere input en eigen prioriteiten van de regio zijn in onderstaande tabel de bedragen per project opgenomen, waarvan het SBO adviseert die toe te kennen.

De regio heeft het voorstel gedaan de projecten van Zoetermeer, Rijswijk en Alphen a/d Rijn samen te nemen, omdat er een zodanige overlap in de projecten zit, dat indien zij goed samenwerken er door synergievoordeel zij samen met een bedrag van € 950.000,- toe kunnen.

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	Den Haag (Scheveningen, gebiedsgerichte aanpak, illegale geldstromen)	3.000.000	1.550.000 toekennen	650.000 voor criminele geldstromen 900.000 voor kwetsbare wijken
2	Zoetermeer (autobranche, horeca)	910.000	2,3 en 4 deels toekennen	Rest reservelijst
3	Rijswijk (autobranche)	95.000	2,3, en 4 deels toekennen	Rest reservelijst
4	Alphen a/d Rijn (Rijnhaven)	695.000	2,3 en 4 deels toekennen, samen 950.000	Rest reservelijst
5	Delft (geweld en liquidaties)	580.000	600.000 toekennen	Gezien recente ontwikkelingen op verzoek regio iets verhoogd.
6	Leiden (vastgoed)	1.000.000	900.000	Rest reservelijst
7	Gouda (criminele families, horeca)	314.000	Samen met 8	Rest reservelijst
8	District G (BOT)	874.800	Samen met 7 675.000 toekennen	Rest reservelijst
9	Katwijk/Westland (bloemenveiling)	1.430.000	950.000 toekennen	1/3 deel PPS financiering, projectplan nader uitwerken
10	HLT/Westland (arbeidsmigranten)	850.000	Niet honoreren	Buiten scope
11	RIEC	750.000	375.000 toekennen	
	Totaal	10.498.800	6.000.000	

Noord-Holland

Samenvatting:

Noord-Holland richt zich op een zestal focuspunten, waarbinnen de regio specifiek aandacht vraagt voor de versterking van de aanpak op Schiphol. De noodzaak van de aanpak van juist deze thema's wordt bevestigd door het regionale veiligheidsbeeld, het Nationaal Intelligence Beeld Ondernijning (NIBO) en de lokale ondernijningsbeelden. Het voorstel ziet op de volgende thema's:

1. Maritieme smokkel

Het plan richt zich op de aanpak van maritieme smokkel via de binnen- en buitenhavens, door van reactief en repressief optreden de slag maken naar gezamenlijke, proactieve aanpak op fenomeenniveau. Er wordt ingezet op voorlichting, training en netwerkbijeenkomsten voor de sector, verstevigen van de samenwerking in breder verband dan de RIEC-partners en vergroten van de bestuurlijke weerbaarheid. Om gecoördineerd uitvoering te geven aan deze activiteiten wordt een aantal projectleiders voor een periode van drie jaar aangesteld.

2. Productielocaties drugs

Het voorstel ziet op de aanpak van productielocaties van drugs in de agrarische gebieden, in woningen en op bedrijventerreinen. Inzet op proactieve, preventieve aanpak, die zich richt op verstoring van voorbereidingshandelingen, het opsporen van productielocaties en opwerpen van barrières tegen het investeren van crimineel geld in de bovenwereld.

3. Dealende jeugd

Voorstel dient bij te dragen aan beter zicht op georganiseerd verband waarbinnen dealers worden geworven, in aanvulling op persoonsgerichte aanpak. Daartoe wordt extra analyse/onderzoekscapaciteit aangetrokken.

4. Financieel Intelligence Team (FIT)

Het voorstel is om een integraal dedicated Financial Intelligence Team aan te stellen, dat zich specifiek richt op indicaties van onverklaarbaar vermogen en concrete afpakmogelijkheden.

5. Uitbuiting

Er wordt ingezet op de aanpak van uitbuiting van kwetsbare personen in de agrarische sector, tuinbouw en (thuis)prostitutie. Richt zich op de inrichting van een Regionaal Uitbuiting en Interventie Team en (weerbaarheids)training.

6. Schiphol

Het plan ziet op vijf onderwerpen: versterken van onderzoek en aanpak drugscriminaliteit op Schiphol, aanpak van gelegenheidsstructuren op Schiphol-Oost, branchegerichte aanpak, beter op de kaart zetten van thema ondernijning bij partners (samenwerking met private partijen en organisatieonderdelen) en opvolging van het ondernijningsbeeld Schiphol.

7. ICT

Daarnaast verzoekt Noord-Holland om te investeren in de (door)ontwikkeling van de ICT-inzet en – ondersteuning binnen de RIEC-samenwerkingsverbanden, t.b.v. een toekomstbestendige ICT-omgeving ter versterking van de informatiepositie.

Advies:

Het op dit moment beschikbare beeld van de problematiek in de regio is niet zodanig dat er extra middelen boven het basisbedrag van €6 mln. zouden moeten worden toegekend.

Noord-Holland heeft een goed opgebouwd plan aangeleverd, waarin per onderwerp de bestaande problematiek, huidige aanpak en benodigde versterking degelijk zijn uitgewerkt. Het advies aan het SBO is om de voorstellen t.a.v. maritieme smokkel voor het grootste deel te honoreren. Het advies daarbij is iets te krimpen op het communicatiebudget, omdat er bij diverse andere programmaonderdelen ook middelen worden opgenomen voor communicatie. Ten aanzien van de programmaonderdelen voor dealende jeugd en het FIT adviseert het SBO deze volledig te honoreren. T.a.v. de dealende jeugd kan worden aangesloten op de aanpak vanuit de regio's Midden-Nederland en Amsterdam-Amstelland, die ook voornemens zijn op dit thema in te zetten.

Voorgesteld wordt om het budget dat gevraagd wordt voor de aanpak van productielocatie drugs toe te kennen, met uitzondering van de gelden t.b.v. innovatie. Dit kan vanuit het budget dat het Aanjaagteam hiervoor beschikbaar heeft worden ondervangen. Het advies is om de aanvraag voor de aanpak van arbeidsuitbuiting niet te honoreren. Dit past onvoldoende in de focus die op dit moment gekozen is. Ten aanzien van het plan voor de luchthaven adviseert het SBO twee derde deel van het budget toe te kennen, omdat nog gezocht kan worden naar middelen vanuit een PPS-cofinanciering door Schiphol. Het SBO adviseert ten slotte om de RIEC-LIEC ICT claim niet te honoreren (zie voor beiden ook de algemene inleiding).

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	Maritieme smokkel	2.049.750	2.002.775 toekennen	minder voor communicatiebudget
2	Productielocaties drugs	1.524.900	1.224.900 toekennen	Innovatie (300k) landelijk belegd
3	Dealende Jeugd	259.950	Toekennen	
4	Financieel Intelligence Team	549.900	Toekennen	
5	Uitbuiting	1.500.000	Niet honoreren	Buiten scope
6	Schiphol	2.996.250	1.997.500 toekennen	1/3 deel cofinanciering PPS Schiphol
7	ICT RIEC-LIEC	500.000	Reservelijst	
	Totaal	9.380.750	6.035.025	

Rotterdam

Samenvatting:

Het integrale versterkingsplan van Rotterdam richt zich op de volgende drie inhoudelijke thema's:

1. Drugs en criminaliteitsvormen die voortvloeien uit die drugshandel zoals excessief geweld en witwassen;
2. De cruciale nationale en internationale rol van de Rotterdamse haven als logistiek knooppunt voor de drugshandel;
3. Criminele geldstromen en het 'verdienmodel' van de georganiseerde (drugs)criminaliteit.

Op basis van de beschikbare actuele informatie wordt het integraal ondermijningsbeeld van de regio beschreven. Daaruit blijkt dat de Rotterdamse haven voor Nederland een cruciale rol speelt in de cocaïnehandel. Daarnaast is vastgoed een belangrijke schakel voor criminelen. Door de drugshandel is sprake van excessief geweld. Bovendien ontstaan er door de drugshandel andere vormen van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit.

Het voornemen is om op specifieke thema's en gebieden te gaan werken met een aantal integrale dedicated teams. Het versterkingsplan ziet op de volgende onderwerpen:

1. Aanpak havengebied

Voorgesteld wordt om in een specifiek havengebied een combinatie te maken van bestaande aanpakken en nieuwe (integrale) innovatieve aanpakken. Idee is te gaan werken met multidisciplinaire teams en een onderzoeksteam voor het fenomeenonderzoek op HARC-zaken.

2. Regionaal financieel team

Het voorstel ziet op de inzet van een Regionaal Financieel Team dat operationele opvolging en uitvoerig vormgeeft van de intensiveringen op afpakken crimineel vermogen. Het betreft specialistische inzet vanuit een dedicated team, en daarmee versterking van de operationele slagkracht.

3. Regionale aanpak crimineel vastgoed

Het plan betreft een intensivering van de huidige inzet op verhuurmakelaars, waarmee bedrijfsvoering van criminelen op gebied van huisvesting en vastgoed verstoord kan worden. Er wordt een multidisciplinaire aanpak voorgesteld, waarbij een team van vastgoedexperts wordt gekoppeld aan de bestaande uitvoeringscapaciteit.

4. Regionaal operationeel offensief

Het voorstel is om integrale dedicated teams in te zetten, mede met als doel het verkrijgen van inzicht in werking van faciliterende malafide branches.

5. Dynamisch regionaal ondermijningsbeeld

Er wordt ingezet op de ontwikkeling van een gezamenlijke/integrale methodiek om te komen tot een integraal realtime ondermijningsbeeld.

6. Regionaal operationeel bestuurlijk team

Het plan ziet op de organisatie van flexibele operationele ondersteuning m.b.t. bestuurlijk optreden van gemeenten in de regio, middels een Regionaal Operationeel Bestuurlijk Team.

Advies:

De regio Rotterdam heeft een forse claim ingediend; tegelijkertijd is een zeer degelijk opgebouwd plan opgesteld, waarbij de focus op uitvoeringskracht ligt. Uit het versterkingsplan blijkt duidelijk wat de huidige regionale inzet is en wat er aan versterking benodigd is. Het advies aan het SBO is om de door de regio gedane voorstellen te honoreren tot een maximaal bedrag van €11 mln.

Aan de regio is gevraagd om zelf te prioriteren in de voorstellen. De regio heeft aangegeven dat ze met alle projecten aan de slag willen en dat ze daarom hebben gekozen voor de zogenaamde "kaasschaafmethode". Op grond van voorstellen komen adviseert het SBO te komen tot een verdeling van de middelen zoals in onderstaande tabel is aangegeven. Ten aanzien van het plan voor de aanpak van het havengebied adviseer het SBO twee derde deel van het budget toe te kennen, omdat nog gezocht kan worden naar middelen vanuit een PPS-cofinanciering (zie ook algemene inleiding).

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	Aanpak havengebied	2.650.000	1.766.000 toekennen	1/3 deel cofinanciering PPS
2	Regionaal Financieel Team	3.000.000	2.000.000 toekennen	
3	Regionale aanpak crimineel vastgoed	1.800.000	1.500.000 toekennen	
4	Regionaal operationeel offensief	2.900.000	2.234.000 toekennen	
5	Dynamisch regionaal ondermijningsbeeld	2.100.000	1.500.000 toekennen	
6	Regionaal operationeel bestuurlijk team	2.400.000	2.000.000 toekennen	
	Totaal	14.850.000	11.000.000	

Amsterdam-Amstelland

Samenvatting:

Een groot deel van de ondermijnende criminaliteit in Amsterdam en de Amstelland-gemeenten houdt verband met de handel in drugs, dat blijkt uit analyses van de politie. De grootste excessen (liquidaties, excessief geweld) hebben te maken met cocaïnehandel en Amsterdam lijkt een prominente rol te hebben in de internationale cocaïnehandel en is een aantrekkelijke handels-, doorvoer-, verblijfs- en vestigingsplaats voor het criminele drugsmilieu. Om die reden is al begin dit jaar gekozen voor 'de aanpak ondermijnende effecten van drugshandel' als centraal thema voor de organisaties in RIEC-verband.

Voor het versterkingsplan is gekozen voor de focus op drie punten, te weten: criminele geldstromen, aanpak van moeilijk vervangbare criminele dienstverleners en de aanpak van doorgroeiers. Focus is nodig vanwege de urgentie en noodzaak, maar ook vanwege de benodigde capaciteit die de aanpak vraagt van de samenwerkende organisaties.

De samenwerkende partners in RIEC-verband hebben forse problematiek te bestrijden in de regio Amsterdam-Amstelland. Focus is daarbij essentieel. De stuurgroep heeft aan de hand van de focuspunten doelbewust zelf al een zware prioriteringsslag gedaan in de plannen. De ingediende plannen zijn wat de regio betreft het minimale dat nodig is voor goede aanpak van ondermijning.

1. Doorsnijden criminele financiële stromen.

Dit plan richt zich op het verkrijgen van inzicht in en aanpakken van financieringsmethoden van drugs, financiële stromen en de activiteiten van financiële facilitators. Opzet van een onderzoek naar mogelijke betalingswijzen/financiering van drugs, uitvoeren van een pilot om leads te verzamelen, prioriteren en op te pakken en onderzoek i.s.m. DNB naar de functie van financiële instellingen in de drugseconomie.

2. Aanpak moeilijk vervangbare criminele dienstverleners.

Het voorstel om onderzoek te doen naar moeilijk vervangbare clusters; wie zijn het en hoe reageren zij op elkaar en op interventies? Betreft veelal analyse- en onderzoekscapaciteit, vanuit actiegerichte strategie.

3. Aanpak doorgroeiers

Aan de hand van integrale analyse en verkenning wetenschappelijke inzichten worden nieuwe interventie strategieën voor (potentiele) doorgroeiers ontwikkeld. Daarbij wordt ingezet op een persoonsgerichte aanpak d.m.v. inzet van een team van regisseurs. Vanwege de overlappende problematiek (doorgroeiers) werken we vanzelfsprekend graag samen met de regio Midden Nederland.

4. Overkoepelende activiteiten:

Naast een verzoek om middelen voor de ICT-RIEC-LIEC en de ondermijningsacademie verzoekt de regio hier om een strategische communicatie-expert.

Advies:

De regio heeft een relatief bescheiden aanvraag gedaan, gezien de aard en omvang van de problematiek in de regio, die hierboven beschreven is. Uit het plan blijkt, en dat is ook in het gesprek aangegeven, dat de regio stevig geprioriteerd heeft en de focuspunten naar voren heeft gebracht die de regio belangrijk vindt. Daarom is het advies aan het SBO om de aanvraag van Amsterdam-Amstelland te honoreren, met uitzondering van de RIEC-LIEC ICT claim en voor de ondermijningacademie (zie algemene inleiding).

In het gevoerde dialooggesprek is gewezen op de veilingproblematiek die in de regio Den Haag is geprioriteerd, maar ook in Amsterdam-Amstelland speelt (Veiling Aalsmeer). Afsproken is om in nader overleg te bekijken of/hoe de veiling in Aalsmeer toch bij de veilingaanpak kan worden betrokken en wat dit eventueel aan extra inzet vergt.

		aanvraag	advies	opmerkingen
1	Doorsnijden criminele financiële stromen - aanpak financieringsmethoden drugshandel - financiële facilitators - financiële stromen i.s.m. DNB - opwerpen bestuurlijke barrières	2.840.900	Toekennen	I.r.t. landelijk plan en plan regio Rotterdam
2	Aanpak moeilijk vervangbare criminele dienstverleners	2.616.475	Toekennen	
3	Focuspunt aanpak doorgroeiers	2.330.000	Toekennen	I.r.t. plannen regio's Midden-Nederland en Noord-Holland
4	Werkprocesoptimalisatie, training en opleiding	310.000	Toekennen	
5	Strategisch communicatie expert	240.000	Toekennen	
6	Overkoepelende activiteiten (ICT RIEC-LIEC, ondermijningsacademie)	600.000	Reservelijst	Ondermijningsacademie ondervangen door landelijk initiatief
	Totaal	8.937.375	8.337.375	

Gecoördineerd plan landelijke partners

Samenvatting:

Dit plan is gezamenlijk opgesteld door de volgende partners:

Landelijk Parket, Functioneel Parket, Rijksrecherche, Politie/Landelijke Eenheid, Belastingdienst/FIOD, KMar, NVWA, ILT, ISZW, en het LIEC.

Voor het landelijk gecoördineerde plan is op advies van het SBO een bedrag van €7,5 mln. beschikbaar. Dit is in uw brief ook aan de landelijke partners gemeld en met de Tweede kamer gecommuniceerd. Het door de partners gecoördineerde plan ingediende plan bedraagt €15.775.000,-. Daarnaast zijn er afzonderlijke plannen ingediend door de Raad voor de Rechtspraak, de Belastingdienst en is er ook een aanvullend initiatief van de kant van de Politie ontvangen. Het totaal van de landelijke aanvragen bedraagt €26,8 mln.

Door de landelijke coalitie zijn de volgende voorstellen ingediend:

1. Nationale coalitie tegen ondermijning

Ondersteunende samenwerkingsvoorziening op nationaal niveau. Daartoe wordt een fysieke ontmoetingsplek gecreëerd om informatie te delen, elkaars netwerk te benutten en samen aan de slag te gaan in projecten. Tevens inzet op R&D budget en aantrekken van twee projectleiders om de coalitie op koers te brengen en te houden.

2. Voedingsbodem en maatschappij

Preventieve aanpak waarmee de weerbaarheid van de samenleving toeneemt, tegenkracht creëren via maatschappelijke coalities. Voorbeelden: narratieven bouwen die de doelgroep begrijpt en vertrouwt, via muziek, sport, lifestyle. Verzoek om een lumpsum bedrag van € 300.000 per jaar, waarop partners (landelijk en regionaal) ideeën kunnen indienen.

3. Team Follow the money en dienst infra

Team Follow the Money (nu FP/FIOD in regio Rotterdam) uitbreiden met expertise NP, ILT en andere BOD'en. Met datagedreven onderzoek in bestaande en nieuwe bronnen criminele geldstromen en verdienmodel van transport en logistiek in beeld brengen, middels aantrekken data scientist, vermogenstraceerder, recherchekundigen en ontwikkeling software.

4. Mainports

Creëren van totaaloverzicht en verbanden tussen verschillende knooppunten en mainports - zeehavens, jachthavens, luchthavens en overige hubs zoals veilingen/postsorteercentra - door opzetten van een integraal team op snijvlak (strategische) analyse en procesmanagement.

5. Weerbaar openbaar bestuur

Bewustwording t.a.v. beïnvloeding ambtenaren en bestuurders vergroten, o.a. door bij de Rijksrecherche beschikbare kennis, aangevuld met informatie van andere partners, te structureren en vast te leggen via een slimme analysetool.

6. Serious Crime Taskforce

Bouwen van een platform tussen grootbanken (ABN, Rabo, ING, Volksbank) en betrokken overheidspartners: Serious Crime Task Force. Betreft een subjectgerichte aanpak (t.b.v. meest effectieve interventie) en delen van kennis/informatie over fenomenen, typologieën, risico's, etc. Te koppelen aan bestaande structuur FEC.

7. Aanpak fraude in de mestsector

Onderzoek naar modus operandi en financiële stromen, voor de ontwikkeling van een fraudebestending meststelsel.

8. Versterking cluster synthetische drugs

Versterking van het cluster synthetische drugs waarin landelijk partners (LE, FIOD, BD, Douane, NVWA e.a.) intensief en informatie-/datagestuurd samenwerken.

Advies:

Zoals aangegeven is het bedrag dat is aangevraagd in dit gecoördineerd plan ruim €15 mln. Een belangrijk deel van de plannen kan dus op dit moment niet gehonoreerd worden. Een deel ervan zal echter op de reservelijst naar voren gebracht kunnen worden.

Bij de nationale coalitie van ondermijning gaat het om de verbetering van de afstemming tussen de landelijke diensten op tactisch/operationeel niveau en om een betere aansluiting met de regionale aanpakken c.q. projecten. In het gehouden dialooggesprek is benadrukt dat voor een integrale aanpak van ondermijning een versterking van de coördinatie noodzakelijk is. Hoe een en ander precies ingericht zou moeten worden is echter nog niet helder. De suggestie is gedaan dit enerzijds op te bouwen vanuit grotere projecten in het programma, zoals bijvoorbeeld de zeehavens en de mainport Schiphol. Daarnaast kan onderzocht worden hoe in meer structurele zin de coördinatie kan worden verbeterd. Het SBO adviseert hiervoor een ontwikkelbudget toe te kennen. Vanuit het aanjaagteam zal het project ook mede worden ondersteund, waarbij de verantwoordelijkheid blijft liggen bij de landelijke diensten. Conclusie is dat het SBO adviseer dit onderdeel voor een deel te honoreren, en voor het overige op de reservelijst te plaatsen.

Ten aanzien van het programmaonderdeel voedingsbodem en maatschappij: dit kan voor een deel worden geëffectueerd via de voorgenomen communicatiecampagne rond ondermijning, terwijl de landelijke partners zich op dit onderdeel ook kunnen verbinden met initiatieven in de regio. Het advies is om dit voorstel nu niet toe te kennen, maar op de reservelijst te plaatsen.

Ten aanzien van het plan van het uitbreiden van de werkwijze van het team Follow the Money adviseer het SBO dit te honoreren. Dit project draagt bij aan het complexe vraagstuk van het zichtbaar maken van onzichtbare criminele geldstromen en past goed binnen de focus van het SBO. Het budget is iets neerwaarts bijgesteld in verband met de financiële spanning op het (landelijke) programma.

Ook de aanpak van ondermijning op knooppunten en mainports past goed in de gekozen focus. Wel is het belangrijk hierbij nadrukkelijk de verbinding te zoeken met de regio's die ook investeren op de problematiek rondom knooppunten en mainports. Het gaat hier met name om de projecten Schiphol, zeehavens en (groene) veilingen.

Voor wat betreft het programmaonderdeel werken aan een weerbaar openbaar bestuur is het onmiskenbaar zo dat het in kaart brengen en terugdringen van –ambtelijke – corruptie nodig is. Het programma vraagt onder meer om uitbreiding van de rijksrecherche hiervoor voor drie jaar. Vraag is of uitbreiding van de formatie van de RR met incidenteel geld in het kader van de versterkingsplannen een verstandige zet is. Advies is daarom te starten met het ontwerpen van de voorgestelde analysetool, gekoppeld aan het ontwikkelen van een plan van aanpak hoe (ambtelijke) corruptie steviger kan worden aangepakt. Voor het overige wordt adviseert het SBO dit programmaonderdeel op de reservelijst te plaatsen.

Voor wat betreft het programmaonderdeel 'Serious Crime Taks Force': beter zicht krijgen op criminele geldstromen is voor het effectief bestrijden van ondermijning uitermate wezenlijk. Als de grootbanken

aan het beoogde platform mee willen werken, en een ander ook juridisch mogelijk is, is dit een uitstekend voorstel. Ook voor wat betreft het delen van kennis en informatie over fenomenen, typologieën en risico's. Het SBO adviseer het budget toe te kennen na een quick scan op draagvlak en juridische mogelijkheden.

Het programmaonderdeel mestfraude valt buiten de scope, het advies is om het daarom af te wijzen.

De versterking van het cluster synthetische drugs ligt in de rede en sluit aan bij de aanbevelingen van het rapport Tops en Dismarck. Het advies is om de aanvraag toe te kennen, maar daarbij wel verbinding te zoeken met de productie-regio's en ook voorzien in expertise op syndru zelf.

Tot slot is de overhead die gerekend is in het gecoördineerde plan van de landelijke partners te hoog, dus dat kan worden aangepast.

	Gecoördineerd plan landelijke partners	aanvraag	advies	opmerkingen
1	Nationale coalitie tegen ondermijning	1.818.900	400.000 toekennen	Twee projectleiders. Overige deel op reservelijst.
2	Voedingsbodem en maatschappij	900.000	Reservelijst	
3	Team Follow the Money en Dienst Infra	1.144.800	800.000 toekennen	
4	Mainports	1.049.850	800.000 toekennen	I.r.t. regionale voorstellen
5	Weerbaar openbaar bestuur	4.358.400	250.000 toekennen	Analysetool en plan van aanpak
6	Serious Crime Taskforce	1.259.700	1.030.713 reserveren	Kort onderzoek naar haalbaarheid en planning.
7	Mestsector	2.893.800	Niet honoreren	Buiten scope
8	Versterking cluster synthetische drugs	2.349.750	Toekennen	
	Totaal	15.775.200	5.630.463	

Raad voor de rechtspraak

Samenvatting:

De raad voor de rechtspraak doet een voorstel voor het inrichting van een (virtuele) zuidelijke ondermijningskamer en het tijdelijk aanstellen van een vijftal extra rechter-commissarissen (RC) bij de zuidelijke rechtbanken, Amsterdam en Rotterdam. Daarnaast wordt een bijdrage gevraagd voor landelijke coördinatie en kennisuitwisseling.

Advies:

Duidelijk is dat als er geïntensiveerd wordt op de aanpak van ondermijning in Nederland, dit ook een effect zal hebben op de zittende magistratuur. Bovendien is het vernieuwend dat er over een aantal rechtbanken heen gewerkt wordt aan een gezamenlijke aanpak van ondermijning en een bundeling van expertise. Het plan voor deze weliswaar virtuele, ondermijningskamer zal dan ook gehonoreerd kunnen worden. Ook is helder dat er voor complexe ondermijningszaken extra rc capaciteit nodig is. Advies is daarom om de aanvraag te honoreren met een beperkte, door de budgettaire krapte ingegeven, correctie op interne coördinatie en kennisontwikkeling. Het zou goed zijn –daar lijkt ook bij de betrokken ketenpartners draagvlak voor te zijn- het initiatief te koppelen aan een vorm van ketenversnelling. OM en ZM zouden daarover in overleg een voorstel kunnen maken, zo nodig te financieren uit de daarvoor elders beschikbare extra middelen.

	Raad voor de rechtspraak	aanvraag	Advies	opmerkingen
1	Zuidelijke ondermijningskamer	1.377.300	Toekennen	
2	Versterking kabinetten RC	492.237	Toekennen	
3	Landelijke coördinatie	179.400	Reservelijst	
4	Kennisuitwisseling/deskundigheidsbevordering	50.000	Reservelijst	
	Totaal	2.098.937	1.869.537	

De belastingdienst

Samenvatting:

De belastingdienst vraagt €1,6 mln. voor een tweetal CT-scanners voor het scannen van drugs in kleinere postpakketten. Ook vraagt zij €5,4 mln. voor de versterking van de directie MKB om de verwachte uitstroom van personeel bij de belastingdienst in 2021 e.v. te kunnen opvangen, in combinatie met het steeds grotere beroep dat bij de aanpak van ondermijning op de belastingdienst gedaan wordt.

Advies:

Voor wat betreft de CT-scanners wordt in aanvraag vermeld dat er in 2019 een pilot wordt uitgevoerd en dat het resultaat van deze pilot bepalend is of de gevraagd extra uitbreiding met de twee scanners in 2020 daadwerkelijk wenselijk is. Het advies is daarom dit onderdeel van de aanvraag op de reservelijst te plaatsen.

Ten aanzien van de gevraagde versterking van de directie MKB van de belastingdienst is het zeker zo dat de betrokkenheid van de belastingdienst bij de (regionale) aanpak van ondermijning een cruciale is. Tegelijkertijd is het zo dat de incidentele middelen van het ondermijningsfonds niet bedoeld zijn voor het oplossen van bestaande formatieproblematiek en dat de gevraagde uitbreiding voor drie jaar de financiële mogelijkheden te buiten gaat, gezien de beschikbare middelen. Het SBO adviseert daarom dit voorstel op de reservelijst te plaatsen.

	belastingdienst	aanvraag	advies	opmerkingen
1	Aanschaf CT scanners	1.600.000	Reservelijst	
2	Op sterkte houden/versterken specials fraude/externe overheidssamenwerking	5.400.000	Reservelijst	
	Totaal	7.000.000	0	

Politie

Samenvatting:

De politie heeft, naast het gecoördineerde plan, waar zij ook aan bijgedragen heeft, nog een plan ingediend voor de doorontwikkeling 'Nationale Informatiepositie Prioritaire Thema's' (NIPT) dat zich richt op de informatiepositie voorafgaande aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Op basis van deze informatie kunnen regionale en landelijke *realtime* producten gemaakt worden. De kosten hiervoor bedragen € 750.000,- incidenteel en 4 fte voor de duur van de programmaperiode.

Advies:

Het betreft een plan dat al door de politie zal worden uitgevoerd, waarbij deze aanvraag dient ter versnelling van de invoering ervan. Gezien het beperkte landelijke budget dat beschikbaar is, adviseert het SBO dit nu niet te honoreren, maar op te nemen op de reservelijst.

	Politie aanvullende claim	aanvraag	advies	opmerkingen
1	ICT-kosten NIPT	750.000	Reservelijst	
2	Personele kosten NIPT 4 fte x 3 jaar	1.200.000	Reservelijst	Door politie niet in kosten per fte gespecificeerd.
	Totaal	1.950.000	0	

Aanjaagteam aanpak ondermijning

Samenvatting:

Het aanjaagteam heeft een deel van de middelen begroot voor interne kosten als personeel en huisvesting etc., en een deel voor het werkprogramma van het aanjaagteam. Er is een inschatting gemaakt van de hoofdcategorieën kosten die het aanjaagteam verwacht te gaan maken, zoals: grensoverschrijdende samenwerking, innovatie in samenwerking met de regio's, field labs, R&D programma, evaluatie van de ondermijningsaanpak, ondermijningsacademie en kennisbank en organisatie congressen en expertgroepen. Het aanjaagteam zal in het werkplan deze begroting nader specificeren op basis van de input uit de regioplannen en de plannen van de landelijke partners en de verbindende thema's die daaruit te halen zijn. Het aanjaagteam zal zich immers op een aantal onderwerpen die in meer regio's spelen gaan verbinden met de regio's en landelijke partners. Het aanjaagteam stelt nu een inventarisatie op, op basis van de plannen en is daarover in gesprek met alle partners.

Advies:

Het advies is om het totaalbedrag zoals in de begroting is genoemd toe te kennen en het aanjaagteam te verzoeken in een volgend SBO een nader inhoudelijk ingevuld werkplan voor te leggen.

	Aanjaagteam	aangevraagd		
1	Interne kosten	1.975.000	toekennen	
2	werkprogramma	4.525.000	toekennen	Nader uitwerken in werkplan
	Totaal	6.500.000	6.500.000	

Wetgevingsprogramma JenV

Samenvatting:

Voor een periode van drie jaar wordt extra wetgevingscapaciteit bij JenV aangetrokken, om de ambities t.a.v. de ondermijningswetgeving vorm te kunnen geven. Met de extra capaciteit kan tijdig kwalitatief goede wetgeving tot stand gebracht worden ter uitvoering van het programma. Tevens wordt personele capaciteit voor het JenV programma Anti-ondermijning bekostigd uit deze gelden (programmadirecteur en ondersteuning).

Advies:

Het advies is om dit bedrag toe te kennen aan JenV, omdat uit veel regio's de opmerking komt dat vaart gemaakt zou moeten worden met de aanpassing van de wetgeving op het terrein van ondermijning. Extra tijdelijke wetgevingscapaciteit is hiervoor noodzakelijk.

Wetgevingscapaciteit en programma JenV*	
Personele capaciteit: wetgeving 2 fte schaal 12	540.000
Personele capaciteit: 1 fte programmadiirecteur JenV + ondersteuning	460.000
Totaal	1.000.000

* voor de periode 2019-2021

Conclusie

Uw uitvraag aan de regio's en de landelijke partners heeft veel initiatieven losgemaakt bij alle partijen en ook projectvoorstellen van regio's en landelijke partners opgeleverd die in een orde van grootte van €142 mln., inclusief de wetgevingsactiviteiten van JenV en de kosten voor het aanjaagteam het voor deze kabinetsperiode beschikbare budget van €100 mln. overtreffen. Duidelijk is dat er nu met de versnelling van de aanpak een voortvarende start kan worden gemaakt. Even duidelijk is dat een succesvolle aanpak van ondermijning meer dan drie jaar zal vergen en ook niet realiseerbaar is met het thans beschikbare incidentele (extra) budget. Niet alle aanvragen konden zoals gezegd worden gerealiseerd. Door er een aantal op een reservelijst te plaatsen, ontstaat de mogelijkheid om bij mogelijk vrijkomen van extra geld deze reserveprojecten alsnog te honoreren.

In de looptijd van het programma kan overigens ook nog bijgestuurd worden en kunnen reserveprojecten wellicht nog aan bod komen. Het borgen van de aanpak van ondermijning op de langere termijn blijft echter het centrale aandachtspunt. In dat opzicht is het versterkingsprogramma een belangrijke en nuttige intensivering en biedt het de mogelijkheid om een in de planperiode nieuwe aanpakken te ontwikkelen als start voor de noodzakelijk langjarige aanpak.

Op de reservelijst staan nu projecten voor een bedrag van ruim €35 mln. Het betreft (onderdelen van projecten waarvoor op dit moment geen middelen beschikbaar waren.

een voorbeeld hiervan zijn de bedragen die door de regio's gevraagd zijn voor de versterking van RIEC/LIEC ICT. Een investering hierin zou zeker nuttig zijn, daarom wordt voorgesteld dit mee te nemen op de reservelijst. Andere voorbeelden zijn het op vlieghoogte brengen van de aanpak van corruptie, technologische investeringen bij de douane, dan wel het steviger kunnen ondersteunen van de aanpak vanuit de belastingdienst. Dit zijn stuk voor stuk belangrijke zaken.

Het komt er echt nu op aan met de energie die de uitvraag in de regio's en bij de landelijke partners heeft opgeroepen het momentum te pakken en snel en zo concreet mogelijk aan de slag te gaan.

Partner	aangevraagd	toegekend
RIEC Noord Nederland	6.920.000	6.000.000
RIEC Oost Nederland	10.470.000	8.950.000
RIEC Brabant (Oost en West) en Zeeland	27.102.000	20.500.000
RIEC Midden Nederland	10.520.600	9.240.600
RIEC Limburg	9.677.000	8.937.000
RIEC Noord Holland	9.380.750	6.035.025
RIEC Den Haag	10.498.800	6.000.000
RIEC Rotterdam	14.850.000	11.000.000
RIEC Amsterdam-Amstelland	8.937.375	8.937.375
TOTAAL REGIONAAL	108.356.525	85.000.000
Gecoördineerde landelijke partners	15.775.200	5.630.463
Raad voor de Rechtspraak	2.100.000	1.869.537
Belastingdienst	7.000.000	0
Politie (aanvullend plan)	1.950.000	0
Totaal landelijk	26.825.200	7.500.000
Totaal landelijk + Regionaal	135.181.725	92.500.000
Aanjaagteam ondermijning	6.500.000	6.500.000
Wetgevingsprogramma JenV	1.000.000	1.000.000
TOTAAL	142.681.725	100.000.000